

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΕΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

ΑΔ. Σ. 3. 41. Φ. 6. 0001

ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ

ΔΕΚΑΗΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

ΤΗ ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΛΟΓΙΩΝ

ΥΠΟ

ΛΕΩΝΙΔΟΥ. Χ. ΖΩΗ

ΕΤΟΣ Α'.

15, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1892.

ΑΡ. 2

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

‘Ο ποιητής Σέλλεϋ, ὑπὸ Μ. Μαρτζώκη.—‘Ο Πάπας ‘Αλέξανδρος ΣΤ΄ ἐν τῇ ἐλληνικῇ ἱστορίᾳ ὑπὸ Σ. Δε Βιάζη (συνέχ.).—Περὶ τῆς ἐν Ζακύνθῳ χολέρας κατὰ τὸ 1855. ‘Απόσπασμα ἐκ τῶν ἀνεκδότων χρονικῶν Δ. Βαρβιάνη.—‘Ο μὴν Σεπτέμβριος, ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ, ὑπὸ ‘Οσκ.—‘Ο Δις ἀπαγχονισθεὶς, ἐκ τῶν τοῦ Α. Δουμά, ὑπὸ Ι. Ν. Α.—Δύο συνοδείαι, ποίημα ὑπὸ Δ. ‘Ηλιακοπούλου.—Δύο Σκορπιοὶ, ποίημα, ὑπὸ Α. Μαρτζώκη.—Γνωμικὰ—Φιλολογικὴ κίνησις—‘Αλληλογραφία—Εἰδήσεις—‘Αγγέλματα.

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ

ΤΥΠΟΙΣ Ο «ΦΩΣΚΟΛΟΣ» Σ. ΚΑΦΟΚΕΦΑΛΟΥ

1892.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ

ΔΕΚΑΕΚΑΤΟΝ ΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΝ

ΤΗ ΕΤΙΜΕΤΕΣΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΙΣ ΔΕΦΟΡΟΝ ΔΟΤΙΣ

1892

ΔΕΦΟΡΟΝ ΔΟΤΙΣ

AP. 2

15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1892

ΕΤΟΣ Α'

ΠΕΡΙΟΧΟΜΕΝΑ

Ο ποιητής Σάλλευ, από Μ. Μακεδονίας, υπήρξε ο πρώτος που εισήγαγε την ελληνική ποίηση στην Ελλάδα. Ο Σάλλευ (1792-1860) γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη, όπου και πέθανε. Ο Σάλλευ ήταν ο πρώτος που εισήγαγε την ελληνική ποίηση στην Ελλάδα. Ο Σάλλευ (1792-1860) γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη, όπου και πέθανε. Ο Σάλλευ ήταν ο πρώτος που εισήγαγε την ελληνική ποίηση στην Ελλάδα.

ΕΝ ΣΑΚΥΝΩ

ΤΥΠΟΤΗΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ Σ. ΕΥΦΟΡΕΥΑΝΟΥ

1892

ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ

ΕΤΟΣ Α'

15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1892

ΦΥΛΑ. Β'

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΣΑΛΛΕΥ

Ο παρὰ κολουθῶν ἐπισταμένως τὴν ὑπὸ τὸ κράτος τῶν πάντοτε πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν μεταβολῶν ἐξέλιξιν τῆς κοινῆς ἐν Ἀγγλίᾳ γνώμης δὲν δύναται ἢ νὰ θαυμάσῃ τὴν καταπληκτικὴν πρόοδον τῶν ὑπὸ πᾶσαν ἐποψὴν φιλελευθέρων δογμάτων ἐν τῇ εὐδαίμονι ἐκείνῃ χώρᾳ. Τὸ ἔθνος ἐκεῖνο, ὅπερ μόλις πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ὑπερρήφάνως ἀπέστεργε πᾶσαν πρὸς τὴν κατακτηθεῖσαν φυλὴν παρὰχώρησιν, ἐτοιμάζεται ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ πρώτου τῶν τέκνων του ν' ἀπαλείψῃ χάριν τῆς φυλῆς ταύτης ἐπὶ αἰῶνων παρὰδόσεις· οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι, οἱ τοσοῦτον στερεῶς ἐμμένοντες εἰς τὰς καθεστῆκυίας αὐτῶν δοξασίας καὶ πεποιθήσεις, οἱ ἀφαιρέσαντες ἀπὸ τοῦ Σάλλευ καὶ αὐτὸ τὸ δικαίωμα τῆς πατρότητος, πανηγυρίζουσιν ἐπισήμως τὴν γενέθλιον αὐτοῦ ἐκατονταετηρίδα. Δὲν πρέπει δὲ τὸ παράπαν νὰ μᾶς ἐκπλήξῃ ἐὰν ἢ πρὸς τὸν ποιητὴν τοῦ Ἀλὰ σ τ ο ς εὐμένεια δὲν ἐκδηλοῦται ἐν ἴσῃ μοίρᾳ καὶ πρὸς τὸν ποιητὴν τοῦ Ἀ ρ ὁ λ δ ο υ ἢ Ἀγγλία ἐννοεῖ μέχρι τινὸς τὸν ἀρνησιθρησκον, ἀλλ' οὐχὶ τὸν ἀρνησίπατρι· δύναται νὰ συγχωρήσῃ τὸν ἀσεβοῦντα πρὸς τὸ μεγαλεῖον τῆς θρησκείας τῆς, ἀλλ' οὐχὶ τὸν μὴ ἀποκαλυπτόμενον πρὸς τῆς ἐν Βατερλώ ἀγῆλης.

Ἀλλὰ τίς ὁ αἰσδὸς οὗτος, ὅν ἡ Ἀγγλία συγκαταλέγει μετὰ τῶν τεσσάρων ἡγετῶν τοῦ ἀνὰ τοὺς αἰῶνας ποιητικοῦ βίου τῆς πατρίδος του; Καὶ αὕτη ἡ φύσις, οἷονεὶ θέλουσα νὰ προαγγείλῃ αἰσθητότερον τὴν ἐμφάνισιν τοῦ παραδόλου καινοτόμου, ἐθῆκε τὴν κοιτίδα του ἐν μέσῳ τοῦ παγκοσμίου σάλου τοῦ 1792, καθ' ἣν στείγῃν ὁ κόσμος τοῦ παρελθόντος κατέρρεεν ἀπέναντι τῶν τροπαιοῦχων ομάδων, ἃς ἐνίσχουν οὐχὶ ὅπλα, ἀλλ' ἰδέαι. Ἡ γενέτειρα αὐτοῦ χώρα, διηνεκῶς ὑφισταμένη τὴν ἀπήχησιν τῶν ἐκείθεν τῆς Μάγχης διαδραματιζομένων σκηνῶν, ἡ ἐπειρᾶτο, ὡς ὁ Πιττ, νὰ περισώσῃ τὸ πολλαχθὲν σαλευόμενον καθεστῶς, ἡ ἐπεκρότει, ὡς ὁ Φώξ, εἰς τὴν ἐκ τῆς ἡπείρου ὑπὸ φώσκουσιν ἡῶ, ἡ, οὐδετέρᾳ ἐν μέσῳ τοῦ διεξαγομένου φοβεροῦ ἀγῶνος, ἐξέφερον, ὡς ὁ Βούρκε, τὴν κεραυνόβολον αὐτῆς ἀρὰν κατ' ἐκείνων, οὔτινες, ἵνα δῖθεν χεῖρα ἀφαιρῶσιν τὴν ἀνθρωπότητα, ἀπεδεκάτιζον αὐτὴν ἐπὶ τῶν ἱερῶν ἡμετέρων. Ἐν μέσῳ τῆς συγκρούσεως τῶν ἀντιτερομένων τούτων γνώμων καὶ

αίσθημάτων, ὁ δεκαεξαετής Σέλλεϋ, γόνος περιθλέπτου οικογενείας, ἐξεδιώκετο τοῦ ἐν Ὁξφόρδῃ πανεπιστημίου ὡς συντάκτης φυλλαδίου κηρύστοντος τὴν ἀνάγκην τῆς αἰτίας, τὴν ἀποπομπὴν δὲ τῆς σοφῆς συγκλήτου ἐκ τοῦ πατρὸς ἀποδιώκων ὡσαύτως τῆς οικογενειακῆς αὐτοῦ ἐστίας τὸν μικρὸν Ἰακωβίνον, τὸν βεβήλωσ παραιοφρήσαντα εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἐκείνην τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς συντηρητικότητος.

Ἰδοὺ λοιπὸν ὁ νεαρὸς ἀοιδὸς ἄστεγος, φυγὰς, πλανώμενος· ἐνὰ τὰ τρία βασίλεια καὶ μόνον ἐφόδιον μεθ' ἑαυτοῦ κομίζων τὰ ἰνδάλματα τοῦ νοῦ καὶ τὰ ὄνειρα τῆς καρδίας του. Ἡ πατρικὴ στοργὴ τὸν ἀπεκήρυξεν· ἡ φιλία τὸν ἐφενάκισε· πάντα δὲ ταῦτα τὰ κενὰ ἐπράπε νὰ πληρώσῃ ὁ ἔρως. Τότε ἀπάγει, ὡς διαμαρτύρησιν κατὰ τῶν διωκτῶν του, κόρην πολὺ ὑποδεστέραν τὸ γένος, ἀγνοοῦσαν τὰ ἔθιμα τῶν ἀνωτέρων τάξεων, ἀλλὰ γινώσκουσαν ν' ἀγαπᾷ· πλὴν μετὰ πολλὰς περιπέτειας ὁ πρῶτον τοσοῦτον ἐνθους ἐραστὴς ἐπαναφέρει εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς τῆς τὴν πάντοτε λατρεύουσιν αὐτὸν νεάνιδα. Ἄλλη ἐρωμένη νὰ λαμβάνει ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ποιητοῦ τὴν θέσιν τῆς πρώτης. Ἀπέρχεται τῆς Ἀγγλίας, περιοδεύει τὴν Ἑλβετίαν καὶ τὴν Ἰταλίαν· ἡ εὐπορία καὶ ἡ ἄνεσις φαίνονται τέλος προμειδίῳ εἰς τὴν μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης πενιχρὰν αὐτοῦ στέγην, ὅτε αἰφνης μανθάνει ὅτι ἡ ἔγκυος καταλειφθεῖσα γυνή, ἐν ἣ ἡ μεγαλοφυΐα δὲ ἐνόθευε τὴν καρδίαν, ἐπνίγη ἐκ ζηλοτυπίας καὶ ἀπογνώσεως. Ἡ εἰκὼν τῆς αὐτόχειρος τὸν παρακολουθεῖ ἕκτοτε ἀνὰ τὸν πλάνητα αὐτοῦ βίον· μάτην πειρᾶται ν' ἀρυσθῇ ἐκ τῆς φιλίας τοῦ Βύρωνος καὶ τῆς πάντοτε ἀκμαζούσης διανοίας του τὴν λήθην τοῦ τραγικοῦ ἐκείνου συμβάντος, καὶ τέλος τὴν ὀγδόην Ἰουλίου 1822 πνίγεται, ἀνατραπείσης τῆς λέμβου, ἥτις τὸν μετέφερεν ἀπὸ Λιβόρνου εἰς τὴν ἀκτὴν τῆς Γενούης. Ἐὰν ἐπιστεύομεν εἰς τοὺς θρύλλους τοῦ μεσαιῶνος, θὰ ἐφανταζόμεθα ὅτι ἡ ἔνεκεν αὐτοῦ διὰ τοῦ ἰδίου ἐκείνου θανάτου αὐτοκτονήσασα γυνή, μεταβληθεῖσα εἰς νηρηίδα καὶ κρυπτομένη ἐν τῷ πυθμένι τῆς θαλάσσης, ἀνέτρεψε τὸ ἀκάτιον, οὐχὶ ἵνα τιμωρήσῃ, ἀλλ' ἵνα ἀνακτήσῃ τὸν ἄπιστον.

Ὁ Σέλλεϋ δύναται ὄντως νὰ κληθῇ ὁ πρωτοεργὸς ριζικῆς ἐπαναστάσεως ὡς πρὸς τὰ κρατοῦντα ἐν Ἀγγλίᾳ φιλολογικὰ δόγματα. Αἱ ρεμβώσεις τινῶν τῶν πρὸ αὐτοῦ ποιητῶν ἀρισταί, ἡ ἐπίπλυστος ἄλλων καὶ ἐδίωξ τῶν Λημνιστῶν εἰς τὴν φύσιν ἀφοσίωσις, ἐκλείπουσιν ἀπέναντι τῆς ἐν μέσῳ πολλῶν ἀλλοκότων θεωριῶν μεγάλης· καὶ γονίμου ιδέας, τῆς ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἐπικρατούσης, τοῦ ἀγῶνος ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος. Ὁ Σέλλεϋ δὲν κατατρώχεται ὑπὸ διηνεκυῆς ἀμφιβολίας, ἀπεγνωκῶς ἐναλλάξ καὶ ἐνθους· ἀρνείται, ἀνατρέπει, ἀλλὰ πιστεύει εἰς τὰς ἀρνήσεις του καὶ εἰς τὰς ἀνατροπὰς του. Βαθὺς φιλόσοφος ἄμα δὲ καὶ εὐφάνταστος ποιητὴς περικαλύπτει τὰς θεωρίας του διὰ τοῦ ἀπαεστράπταντος τῆς ἀλληγορίας μανθῦν· ἀλλ' οἰκνύει ποτὲ μορφήν καὶ τύπον

καὶ ἂν περιβάλλωνται τ' ἀποκυήματα τῆς φαντασίας του, οὐδὲν ἄλλο εἰσὶν ἢ αἱ ποικίλαι ἀποτυπώσεις τῆς ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον δούλης, ἀλλὰ τέλος χειραφετουμένης ἀνθρωπότητος. Οὕτω ὁ Ἀπὴλευθερωμὲνος Πρὸμηθεὺς, ὁ κεραυνοβοληθεὶς γίγας, ἀνίσταται τρωπαιούχος ἐκθρόνιζων καὶ καταπατῶν τὸν Δία, τὸν ἐνσαρκοῦντα ἐν ἐκυτῷ πᾶσαν δεσποτείαν καὶ πρόληψιν· οὕτω ἐν τῇ Ἐπαναστάσει τοῦ Ἰσλάμ γυνὴ μεγαλουργεῖ, ἀντὶ νὰ συντρίβῃ διὰ τῆς πτέρνης τὴν κεφαλὴν τοῦ ὄφως, τοῦ συμβόλου τούτου τῆς ἀντάρσιος τοῦ πνεύματος κατὰ τῆς πατροπαράδοτου δοξασίας, τὸν θερμαίνει ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῆς καὶ θεραπεύει τὰ αἱμάσσοντα αὐτοῦ τραύματα. Τὸ αὐτὸ ἐπαναστατικὸν πνεῦμα ἀναφαίνεται, καίτοι ὑπὸ εἰδικωτέραν ὄψιν, ἐν τῇ περιωνύμῳ τραγωδίᾳ Βέατρίτς Ce Cenci, τῇ τοσοῦτον θαυμάσεισιν ὑπὸ τοῦ Βύρωνος, ἥτις κατάρθωσε νὰ κινήσῃ τὸν οἶκτον καὶ τὴν συμπάθειαν ὑπὲρ τῆς ἀνεστραμμένης ταύτης Λουκρητίας τῶν νεωτέρων χρόνων, ὑπὲρ τῆς πατροκτόνου ταύτης, εἰς ἣν, ἀπέναντι τῆς κτηνώδους ὕδρεως ἀσέμνου γεννήτορος, ὑπελείπετο ἡ ὑπερτάτη καταφυγὴ τῆς αὐτοκτονίας.

Πολὺ ἀπέχομεν τοῦ νὰ ἐνστερνισθῶμεν τὰς θεωρίας τοῦ Σέλλεϋ φιλοσοφοῦντος ἐν τῇ ποιήσει· ὁμολογοῦμεν ὅμως ὅτι θεωροῦμεν αὐτὸν ἀμίμητον ὡς λυρικὸν ποιητὴν ἐν τῇ εὐρυτέρᾳ τῆς λέξεως ταύτης σημασίᾳ. Τὸν θαυμάζομεν ὅταν ἐν τῷ ποιήματι τοῦ ἡ «Ἑλλάς» τῷ ἀνατεθειμένῳ εἰς τὸν πρίγκηπα Ἀλέξανδρον Μαυροκορδάτον εὐαγγελίζεται τὴν μέλλουσαν τοῦ ἡμετέρου ἔθνους ἀνάστασιν, παρορμῶν οὕτω τὸν Βύρωνα νὰ δράμῃ πρὸς βοήθειαν τῶν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγωνιζομένων· τὸν θαυμάζομεν ἐν τῷ Ἀλᾶστορί, ἐν ᾧ ἀπεικονίζει ἑαυτὸν μάτην ἀναζητοῦντα ἐν τοῖς ἔργοις τῶν φιλοσόφων καὶ ὑπὸ διαφόρους οὐρανούς· ἀνύπαρκτον ἰδεῶδες· τὸν θαυμάζομεν τέλος, ἐκτός τοσοῦτων ἄλλων καλλιτεχνημάτων, ἐν τῷ ᾠσμᾷ τοῦ Κοροδαλοῦ, ἐν ᾧ συνοψίζεται τελειότερον ἢ ἐν παντὶ ἄλλῳ ἔργῳ τοῦ τοῦ εἶδος καὶ ἡ φύσις τῆς ἐμπνεύσεως τοῦ. Τὸ εὐχαρὶ πτηνὸν ἀνίπταται πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀναπέμπον τοῦς λιγυροῦς αὐτοῦ φθόγγους, ἡ δὲ ἀνοδὸς τοῦ ἐν μέσῳ τῆς ἀκτινοβολίας τοῦ δύνοντος ἡλίου ἀπεικονίζει βίον μετάρσιον, ἀπῆλλαγμένον πᾶσης πλάνης καὶ παθήσεως. Ἀλλ' αἰφνης ἡ ἐμπνευσις διακόπτεται· ὁ ποιητὴς ἀπὸ τοῦ ἐδάφους, ἐφ' οὗ ἔρπει, ἐρωτᾷ τὸ αἰθεροδρόμον πτηνὸν περὶ τῶν νέων κόσμων, περὶ τῶν νέων οὐρανῶν, εἰς οὓς τὸ ἀνεβιβάζει ἡ πτήσις τοῦ. Ἐν τῇ περίλυπῳ ταύτῃ ἀναμνήσει τῆς πεπερασμένης αὐτοῦ φύσεως ἐγκέται ὁ προέχων χαρμῆς τῆς ποιήσεως τοῦ Σέλλεϋ· πλὴν, ἐπεὶ ἡ καρδία δὲν πρέπει νὰ ὑποκύβῃ ἀμέσως εἰς τὸν νοῦν, ἡ ἐμπνευσις τοῦ αὐτοῦ δὲν τελευτᾷ ἀποτόμως. Ἡ φιλοσοφία ἔχει διδάγματα, ἀλλ' ἡ ποίησις ἔχει δάκρυα. Οὕτω λοιπὸν ἡ συναίσθησις τῆς μηδενείας του δὲν κατασιγάει τὸν ποιητὴν· τὸ ἄσπεκτον παρὰ τὴν ἀστοργίαν καὶ ἄστονον, ὡς ἐὰν ἐπέκειτο ὁ θρῆνός· τέλος δὲ

πνίγεται ἐν τῷ λυγμῷ ἐκείνῳ δι' ὅλοι γινώσκουμεν, διότι ὅλοι πολλάκις τὸν ἐξεπέμψαμεν, ἐν τῷ λυγμῷ ἐκείνῳ, δι' οὗ ὁ ποιητής, ἄνθρωπος καὶ οὗτος, κοινώνει μετὰ τῆς ἀνθρωπότητος.

M. ΜΑΡΤΖΟΚΗΣ

Ο ΠΑΠΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤ'

ΕΝ ΤΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

(συνέχεια ὅρα προηγ. φυλλ.)

Ὁ Βοργίας οὗτος πρὶν ἢ γίνῃ Πάπας ἔσχε γραμματέα τὸν Κύπριον Λουδοβίκον Ποδοκάταρον ἢ Ποδοκάταρον, ἓνα τῶν μᾶλλον σοφῶν καὶ λογίων τῶν χρόνων αὐτοῦ «uno dei più dotti e forbiti letterati di quel secolo» καὶ ἐξοχὸν φιλόσοφον καὶ φιλόλογον «insigne filosofo e filologo» κατὰ τὴν ἐκφράσιν τοῦ βιογράφου τοῦ ἐν λόγῳ Πάπα Leonetti. Ὁ Ποδοκάταρος οὗτος, νέος καταλιπὼν τὴν πατρίδα τοῦ Κύπρου, μετέβη εἰς τὴν Ἱταλίαν. Ἐκπαιδευθεὶς δὲ εἰς τὸ Πατάδιον ἐγένετο ἀκολουθῶς πρύτανις (rector) τοῦ ἰδίου Πανεπιστημίου ἐνθα ἐφοίτησεν. (1) Μετὰ ταῦτα εἰς Ῥώμην ἐλθὼν ἐτυχε μεγίστης ὑποστηρίξεως παρὰ τοῦ Βοργίου, ὄντος καρδινάλιου, καὶ ἀπὸ τοῦ 1457 ὑποκαγγελαρίου (2). Ἡ πρὸς τὸν Ἕλληνα Ποδοκάταρον εὐνοία τοῦ Βοργίου ἦτο μεγίστη καὶ τὰ μάλιστα ἐλυπήθη ὅτι ἠναγκάσθη νὰ τὸν παραχωρήσῃ εἰς τὸν Πάπαν Ἰννοκένδιον Η' ἵνα γίνῃ γραμματεὺς αὐτοῦ. Ὁ Κύπριος οὗτος, ἀσπασθεὶς τὸν καθολικισμὸν ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Capaccio καὶ ἀκολούθως προήχθη παρὰ τοῦ φίλου του, γενομένου Πάπα, εἰς τὸ ἔξωμα τοῦ Καρδινάλιου. (3) Φιλόμουςος ὢν ὁ Ἀλέξανδρος ΣΤ' ζῶν ἐδωκεν εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν πανεπιστήμιον, διατάξας, τῷ 1497, πολλὰ, ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως καὶ προόδου αὐτοῦ. Μεταξὺ δὲ τῶν ἐπιμελητῶν (commisari) ἐξέεξε καὶ τὸν φίλον του Ἕλληνα Ποδοκάταρον. (4)

(1) Παπαδοπούλου, Historia gymnasi Patavini, σελ. 323.

(2) Τότε μόνος vice cancelliere εἶχον οἱ Πάπαι «La chiesa Romana non usa il nome di Cancelliere in riverenza di S. Marco, cui a tradizione »fu commesso questo carico onorevole; ovvero perche si stima essere »la persona del Papa il cancelliere di Cristo. Nondimeno presso gli »antichi noi troviamo usato il nome di Cardinale Cancelliere» ὡς ἐγράφεν ὁ Piccolomini εἰς τὸν Καγκελάριον Mayer.

(3) Ὁ Λάβας (Νεοελ. Φιλολογ. σελ. 227) λέγει ὅτι ὁ Ποδοκάταρος ἐγεννήθη τῷ 1430 καὶ ἀπεβίωσε τῷ 1503, ὁ δὲ Δημητράκοπουλος (Προσθ. καὶ διωρθ. εἰς τὴν Νεοελ. Φιλολ. τοῦ Λάβα σελ. 35) ἱστορεῖ ὅτι ἐγεννήθη τῷ 1431 καὶ ἀπεβίωσε τῷ 1506 ἐν Ῥώμῃ ὑπὲρ ὁρθότερον. Ὁ Ποδοκάταρος, σὺν ἄλλοις, συνέγραψε καὶ Historia di rebus Cypriis. Καὶ ἕτερος Κύπριος ὁ Αἰβίος Ποδοκάταρος ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου, διέπρεψε—Ὁρα καὶ Legrand. Bibliografie Hellenique Τεμ. Α' σελ. XL 11, 193.

(4) Leonetti, Alessandro VII, κεφ. XXVIII.

*
* *

Τῇ 11 Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1492, λίαν πρὶν ἐγένετο γνωστὸν ὅτι ὁ Βοργίας ἦτο ὁ Πάπας, ὅστις ἔλαβε τὸ ὄνομα Ἀλέξανδρος ΣΤ'. Ἀπό τινος εἰς τὴν Ἱταλίαν εἶχον παύσαι αἱ ραδιουργίαι, τὰ πάθη καὶ αἱ μάταιαι σφληνίσαις, αἵτινες τόσον ἐμάστιζον τὴν ὠραίαν Χερσόνησον, ἀλλ' αἴφνης, μετὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ νέου Πάπα, τὰ πνεύματα ἀνέλαβον τὴν προτέραν αὐτῶν κατάστασιν καὶ ἡ ἡσυχία συνεπῶς διαταράχθη ἐν Ἱταλίᾳ, ὅπερ ἐπέδρασε καὶ ἐκτὸς αὐτῆς. Τὰ Μεδιόλα, α διωκοῦντο ὑπὸ τοῦ Λουδοβίκου Σφόρτσα, ἀνδρὸς ἔχοντος πολλὰς ἀρετάς, ἀλλὰ καὶ ἐλαττώματα οὐχὶ ὀλίγα ἢ, ὡς ὁ Commynes (1) τὸν χαρακτηρίζει, «Estoit homme tres saige, mais fort craintif et bien souple quant il avoit paour (j'en parle comme de celluy que j'ay congneu et beaucoup de choses traicté avec luy) et homme sans foy s'il veoit sen prouffit pour la rompre. Ἀλλως τε κατὰ τὴν ἐκφράσιν τοῦ Séailles (2) ἡ οἰκογένεια τῶν Σφόρτσα εἶνα ὠραῖον παράδειγμα ἱταλικῆς τυραννίδος τῶν χρόνων ἐκείνων καὶ ὁ Λουδοβίκος, κατὰ τὴν ἐκφράσιν τοῦ ἰδίου ἐμβριθοῦς Séailles..... se flatte de tromper tout le monde, Alexandre VI est son Chapelain, Maximilien son condottiere, le roi de France, son courrier. D'ailleurs il a son ideal du prince. (3) Καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ, ἡ Ἰσαβέλλα, ἦτο γυνὴ μεγάλου θάρρους ἢ κατὰ τὸν Commynes (4) ὅστις καλῶς ἐγνώριζε, estoit fort courageuse: et eust volontiers donné credit à son mari, si elle eust peu; mais il n'estoit pas guères sage, et révéleoit ce que elle luy disoit. Ὁ Λουδοβίκος οὗτος παρεκίνησε τὸν νακρὸν τῆς Γαλλίας Κάρλολλον Η' νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν Ἱταλίαν (5) καὶ ὁ Πάπας Ἀλέξανδρος ΣΤ' ἔλαβε μέρος ἐνεργὸν μὴ ἐπιθυμῶν τοῦτο (6). Ὁ Κάρλος οὗτος τῆς Γαλλίας βασιλεὺς δὲν ἦτο ἀνὴρ θυνάμενος ἐν τῇ ἱστορίᾳ νὰ ἀφίσῃ ἔχνη μεγάλου ἀνδρός, ἀλλ' ἐν τὴν ἐπιθυμίᾳ εἶχε νὰ γείνη ἥρως καὶ τὸ θάρρος δὲν τοῦ εἵλεπε, δὲν εἶχε ὅμως καὶ τὴν δίκνοιν τὴν ἀπαιτουμένην. Καὶ σήμερον ἐτι ὡς κοινὸς ἀνὴρ θεωρεῖται. (7) Ὁ βασιλεὺς οὗτος εἶχε τὴν ἀπαίτησιν, μετὰ τὴν νικηφόρον νίκην εἰς τὴν Ἱταλίαν, νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ.

(1) Memoires κεφ. VII 3.

(2) Leonard de Vinci, l'artiste et le savant, Paris 1892 σελ. 41.

(3) Αὐτόθι.

(4) Memoires VII.

(5) Corio Storia di Milano κεφ. VII.

(6) Leonetti Alessandros, VI, κεφ. X, XI, XII.

(7) Orléans Victor Duruy Histoire de France, Paris 1892 σελ. 325-334.

ΙΑΚΩΒΟΣ ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

Τοῦ βασιλέως ἡ ἰδέα διεδόθη εἰς τὸν λαόν του, ὅστις τὴν ἐπεκύρωσε καὶ ἐνόμιζεν ὅτι ἦδη ἦτο κάτοχος τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Κωνσταντίνου καὶ τοῦ βασιλείου τοῦ Λαοῖδ, ἐνόμιζεν ὅτι ἡ κατοχὴ τῆς Νεαπόλεως θὰ ἦτο ὁ πρόδρομος ἐκείνης τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς διαδόσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν. Γνωρίζων ὁ Κάρολος ὅτι ὁ ἄνθρωπος διὰ τὴν θρησκείαν ἰδίῳ· εὐχαρίστω· χύνει τὸ αἷμα του, δὲν ἐλπίσει νὰ χαρακτηρίσῃ τὴν ἐκστρατείαν του ὡς ἀγγελομένην ἐκ παλαιῶν προφητειῶν. Οὕτως εἰς στίχους τιτλοφορουμένου:

La prophétie du Roi Charles huitième par maître Guilloche de Bourdeau ἀναγινώσκονται καὶ αἱ ἐξῆς:

Il fera de si grants batailles
Qu'il subjuguera les ytaillès (ἰταλοὶ)
Ce fait, d'ilec il s'en ira
Et passera delà la mer.

Entrera puis dedans la Grèce,
Où par sa vaillante prouesse
Sera nommé le roi des Grecs,
En Jérusalem entrera. κτλ.

(Πρόλ. Mémor. del' Academ. des Inscript. τόμος VII.)

Προκειμένου περὶ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Τούρκων ὡς καὶ περὶ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν ἱερῶν τόπων τί ἐπράξεν ὁ Χριστιανὸς Πάπας· Ἀλέξανδρος; Ἦτο πράγματι τοῦ Καρόλου τὸ ἰδεῶδες; ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἀνατολῆς; Ἰδωμεν.

(ἔπεται συνέχεια)

Σ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ

(Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ παρὰ τῷ ἐνταῦθα ἀρχαιοφυλακείῳ σωζομένου ἀνεκδότου χειρογράφου «Χρονικά Δ. Βαρδιάνη. Σελὶς 223 δ.)

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ ΧΟΛΕΡΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1833

Κατὰ τὴν 20ὴν Σεπτεμβρίου ἔτος παλαιὸν πλοίαρχα ἐλθόντα ἐκ Κατοχῆς καὶ κομίσαντα Ζακυνθίους ἐργάτας διέδωσαν ἐνταῦθα τὴν φήμην, ὅτι εἰς τι χωρίον παρὰ τὴν Κατοχὴν καίμενον συνέβησαν κρούσματα χολέρας. Ἀμφεβόλλετο δὲ ἂν ἦτο πραγματικὴ χολέρα, ἢ ἄλλη τι τῶν συνήθων νόσων, τῶν ἐτχέως εἰς τοὺς ἐλῶδαις ἐκείνους τόπους ἀναπτυσσομένων.

Ἡ ὑγειονομικὴ ἡμῶν ἀρχὴ οὐδεμίαν εἶχε περὶ τοῦ πράγματος ἐπίσημον ἀγγελίαν. Τὰ ὑγειονομικὰ ἐγγράφα ἅπαντα τὰ πλοίαρχα ἔφερον, ἐβεβαίουν ὅτι εἰς τὸν τόπον τοῦ ἀπόπλου οὐδεμία ὑπῆρχε νόσος μεταδοτικὴ.

Τῇ 25 Ἰουλίου (7 Ὀκτωβρίου) ἡμεῖς Κυριακὴ κατέπλευσεν εἰς τὸν ἐνταῦθα λιμένα τὸ πλοῖον Ἀγιῶς Διονυσίου ἀνήκον εἰς τὸν Νικόλαον Μιτάκη ἀπὸ Χαριτάτος τοῦ Κατασταρίου καὶ κυβερνώμενον ὑπὸ τοῦ Νικολάου Μητανοῦ, φέρον τὸν ἰδιοκτήτην Μιτάκην καὶ τινὰς ἐργάτας Ζακυνθί-

ους. Ἐκ τῆς ὑγειονομικῆς πιστοποιήσεως τὴν ὁποίαν ἔφερε, προέκυπτεν ὅτι τὸ μέρος ἀφ' ὅπου τὸ πλοῖον ἀπέπλευσεν ἔχαιρεν ἐντελὴ ὑγείαν.

Οἱ ἐπιβάται ἅπαντες ἦσαν γεωργοὶ καὶ τινες αὐτῶν ἐφάνοντο ἀσθενεῖς. Ὁ ὑγειονομικὸς ὑπάλληλος παρατηρήσας τὸ πιστοποιητικὸν καὶ ἐξετάσας τοὺς ἐπιβάτας παραμέλησεν, ὡς διασχυρίζονται, ν' ἀναφέρῃ εἰς τὸν προϊστάμενον αὐτοῦ τὴν ὑγιεινὴν τῶν ἐπιβατῶν κατάστασιν, ἄλλως τε ἤθελον ληφθῇ ἐξ ὑπαρχῆς σύντονα μέτρα. Ἐρρέθη δὲ καὶ τοῦτο ὅτι ὁ ὑγειονομικὸς ὑπάλληλος τῆς Κατοχῆς ἐσημείωσε μὲν εἰς τὸ ἐγγράφον τοῦ ἀναχωροῦντος πλοίου ὅτι ὑπῆρχον ὑπόνοιαι χολέρας, ἀλλ' ὅτι ὁ Μιτάκης, ἰνα ἀποφύγῃ τὴν ὁποίαν ἐμελλε νὰ ὑπὸστῇ κάθαρσιν ἀντὶ νὰ διευθυνθῇ εἰς Ζάκυνθον, προσήγγισεν εἰς τινὰ παραλίαν τῆς Ἀκαρνανίας, ὅπου ἐξαπατήσας τὸν ἐκεῖ ὑγειονομικὸν ὑπάλληλον, ἐλάθε παρ' αὐτοῦ νέαν πιστοποιήσιν, δι' ἧς ἀπεδεικνύετο ὅτι τὸ μέρος ἐκείνα ἔχαιρεν ἐντελὴ ὑγείαν. Ἡ ἀπάτη αὕτη καὶ ἡ παραμέλησις τοῦ ἐνταῦθα ὑγειονομικοῦ ὑπάλληλου συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ νήσῳ μετάδοσιν τοῦ νοσήματος.

Ὁ Μιτάκης καὶ οἱ λοιποὶ ἐπιβάται ἐλάβον τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐλευθέραν κοινωνίαν. Καὶ οὗτος μὲν μετέβη πύραυτα εἰς Καταστάριον· ἐπίσκεψιν τοῦ υἱοῦ του, τὸν ὅποιον εἶχεν ἀρίσει· ἀσθενῇ. Διανυκτερεύσας δὲ εἰς τὴν οἰκίαν του περὶ τὴν χερσὺν τῆς ἐπιούσης ὑπῆγε εἰς τινὰ θέσιν πλησίον τῆς οἰκίας του καίμενην, ὅπου ὑπῆρχε συκὴ καὶ φάγων πρὸς τὴν σύκην, (ἐκ τῶν κοινῶς λεγομένων λυανόσυκα) ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πόλιν διὰ νὰ ἐκφορτώσῃ τὸ πλοῖόν του. Γενουμένης τῆς ἐκφορτώσεως ἠσθάνθη οὗτος κατὰ τὴν ὁδὸν ὥραν τῆς πρωῆς πόνοας κωλικού· καὶ ἄδυναμίν καὶ ἀποβιβασθεὶς μετεβέβη εἰς τινὰ χαμηλοῦσαν οἰκίαν καίμενην παρὰ τὴν οἰκίαν τοῦ Ἰσπότου Μουσταῦ ἀνήκουσαν. Ἄλλοτε εἰς τὸν Κ.ο Λογοθέτην Κοντῇ χωρίζομένην διὰ παράδου τῆς οἰκίας τοῦ Κ.ο Μακρῆ, ὅπου νῦν τὰ δικαστήρια. Ἰατροί τι; ἐπισκεφθεὶς αὐτὸν τῷ παρήγγειλε φάρμακον ἀλλὰ μετ' ὀλίγον, ἐπιταθέντων μεγάλως τῶν συμπτωμάτων, προσεκλήθη ἐκ νέου ὁ Ἰατρός, ὅστις ἰδὼν ὅτι ἡ νόσος ἐβίαιεν ἐπὶ τὸ χεῖρον, προστεθείσης διαρροίας ἀφθόνου καὶ ψυχρῶν ἰδρώτων, παρήνεσε τοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ νὰ ἐκπληρώσῃ πρὸς τὸν ἀσθενῇ τὰ τελευταῖα τῆς θρησκείας ἡμῶν παραγγέλματα, ὅπερ τὸν ἀσθενῇ τὰ τελευταῖα τῆς θρησκείας ἡμῶν παραγγέλματα, ὅπερ καὶ ἐγένετο. Μετὰ ταῦτα ἐπῆλθε αὐτῷ ἀφωνία, ἐνῷ ἡ τε διάρροια καὶ οἱ ψυχροὶ ἰδρώτες ἐξηκολούθουν μετὰ προφανῶν συμπτωμάτων χολερικῆς διαρροίας καὶ περὶ τὴν ἐβδόμην ὥραν τῆς ἑσπέρας ἀπέβιωσε μὲν ὅλων τῶν ἐξωτερικῶν φαινομένων τῆς χολέρας. Κατὰ τὴν γενουμένην ἐπὶ τοῦ νεκροῦ αὐτοψίαν, οἱ ἱατροὶ ἐδιχογνώμησαν. Καὶ οἱ μὲν διέσχυον ὅτι τὸ πλοῖον εἰς τὸ ἐπὶ ἐπρόκειτο νόσημα ἦτο χολέρα, οἱ δὲ τούναντιον.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΡΕΟΥ

ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΕΝΤΕΛΕΝ

ΜΟΥΣΕΙΟΝ

Γαϊτάνη τέσσαρα καὶ θάνατοι δύο.

Τὴν 27 οὐδὲν συνέβη κρούσμα, ἀλλὰ δύο θάνατοι. τὴν 28 ἐν κρούσμα εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς θάνατος. Τὴν 29 ἐν κρούσμα εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐν εἰς τὴν ἐξοχὴν καὶ δύο θάνατοι. Τὴν 30 ἐν κρούσμα εἰς τὴν ἐξοχὴν καὶ εἰς θάνατος. Τὴν 2, 3, 4, 5, 7, 13 καὶ 16 ἔτος παλαιὸν οὐδὲν συνέβη κρούσμα, ἀλλὰ μόνον 17 θάνατοι.

Τὰς λεπτομερεῖας ταύτας ἀναφέρουμεν παρατηροῦντες ὅτι μολονότι ἀπὸ τῆς 2 μέχρι τῆς 16 8βρίου συνέβησαν κρούσματα καὶ ἰδίως τὴν 12 Ὀκτωβρίου προσελήθησαν 12 ἄτομα ἐν τῇ ἐξοχῇ, μ' ὅλα ταῦτα ἡ διχνογνωμία τῶν ἡμετέρων ἱατρῶν καὶ τῶν ἱατρῶν τῆς Ἀγγλικῆς Φρουρᾶς, οἵτινες εἶχον κηρυχθῆ κατὰ τῆς ὑπάρξεως τῆς χολέρας, συνετέλεσαν, ὥστε οἱ ἄνθρωποι νὰ παραδεχθῶσιν ὅτι τὸ νόσημα δὲν ἦτο χολέρα, ἀλλ' ἄλλη τις νόσος κωλικὴ ἐπιδημικῶς ἐνσκήψασα ἢ παρὰ τοῦ λαοῦ καλουμένη ἁ μ π ε ν ο κ λ ἁ δ ι. Ὑπὸ τῆς αὐτῆς λοιπὸν ἰδέας ὁ λαὸς κατεχόμενος ἔμενεν ἀτάραχος μὴ ὑποπευόμενος ποσῶς τὴν ὑπαρξίν τῆς χολέρας.

Ἀλλὰ καὶ ὅσοι ἐπέστησαν τὴν προσοχὴν αὐτῶν ἐπὶ τῶν συμπτωμάτων καὶ τῶν ὁλεθρίων ἐπακολούθων τοῦ τρομεροῦ νοσήματος ἔλαβον μέτρα προφυλακτικὰ, ὅπως πολεμήσωσιν αὐτό.

(ἔπεται συνέχεια)

Ο ΜΗΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Παῶφ ἐκάλουν τὸν μῆνα τοῦτο, οἱ Αἰγύπτιοι καὶ Βοηδρομιῶνα οἱ Ἕλληνες, ὀνόματα, δι' ὧν ὑπὸνέσσοντο τὴν στάσιν τοῦ ἡλίου, ἦτοι τὸν ἱσημερινόν. Ἦτο ὁ δεύτερος μῆν τοῦ αἰγυπτιακοῦ ἔτους καὶ ὁ τρίτος τοῦ ἀθηναϊκοῦ ἡμερολογίου. Ἐν τῷ ἑλβανῷ ἡμερολογίῳ ὁ μῆν αὗτος ἦτο ὁ ἕβδομος τοῦ ἔτους καὶ θεωρεῖται ἡ λέξις Σεπτέμβριος συγχευμένη ἐκ τῶν λέξεων *s e p t e m* καὶ *imber* = βροχὴ, δι' ὧν δηλοῦται ἡ ἐπ' ἀνοδος τῆς ὁμβρίας ἐποχῆς. Ὁ μῆν αὗτος ἐγένετο ὁ ἕνατος ἐν τῇ μεταρρυθμίσει, ἣν ἐπ' ἤνεγκον ἐν τῷ ἡμερολογίῳ πρῶτος ὁ Νουμβριος καὶ κατόπιν ὁ Καϊσαρ. οὐχ ἦττον ὅμως οἱ μεταρρυθμιστὰς αὗτοι δὲν μετέλλαξαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

Οἱ Ἀγγλο-Σάξωνες ἐκάλουν τὸν Σεπτέμβριον *Gerst Monat*, ἦτοι μῆνα τῆς Κριθῆς, καθότι κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ἡ κριθὴ ἐν ταῖς τόποις αὐτῶν ἦτο ἐντελὲς ὅριμος καὶ δι' αὐτοῦ ἦσαν αὐτὰ μεγίστης σπουδαιότητος, διότι ἐξ αὐτῆς κατεσκευάζον τὸν ζῦθον, κύριον καὶ σὺνηθες αὐτοῖς ποτόν. Ἐκχριστιανισθέντες ὅμως βραδύτερον, ἐκάλεσαν τὸν Σεπτέμβριον *Halig-Monat*, ἦτοι ἱερὸν μῆνα, ἕνεκα τῶν πολλῶν θρησκευτικῶν ἐορτῶν, αἵτινες συνέπιπτον κατ' ἐκεῖνον τὸν μῆνα.

Οἱ Αἰγύπτιοι ἐώρταζον κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τὴν ἐγκλιν. Ἰσιδα, ἄλ.

ληγορίαν τῆς γονιμότητος τῆς γῆς, καθότι κατὰ τὰ μέσα τοῦ Σεπτεμβρίου ἢ γονιμοποιῶς πλημμύρα τοῦ Νείλου φθάνει εἰς τὸ ἀνώτατον σημεῖον.

Οἱ ἀρχαῖοι Ρωμαῖοι ἔθουν εἰς τὸν Ἡφαιστον, θεὸν τῶν σιδηρουργῶν, κατὰ τὸν Σεπτέμβριον, νομίζοντες ὅτι ὁ γεωργός, δι' ὃν ἀνανεοῦται τὸ ἔτος, ἦτοι ὁ χρόνος τῆς σπορᾶς, ὥφειλε τῷ Ἡφαίστῳ τὴν ὕνιν καὶ τ' ἄλλα τῆς γεωργίας ἐργαλεῖα. Εἰς τὰς εἰδούς τοῦ Σεπτεμβρίου, ἦτοι τὴν ὀγδόην ἐκάστου μηνός, ὁ δικτάτωρ, εἰάν τοιοῦτος ὑπῆρχεν, ἢ ἄλλος τις ἀρχηγός, ἐκάρφωνεν ἐν τῷ *Campidoglio* τὸν ἱερὸν ἦλον, ἐθιμον, ὅπερ οἱ Ρωμαῖοι παρέλαβον παρὰ τῶν Βόλσκων, οἵτινες κατ' ἔτος ἐκάρφωνον ἐν τῷ ναῷ τῆς θεᾶς Νορκίας ἕνα ἦλον, πρὸς δῆλωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐτῶν, διότι διάφορα ἔθνη ἐνόμιζον, ὅτι κατὰ τὸ φθινόπωρον ἐγένετο ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου. Καὶ ἐντεῦθεν ἴσω, παρέλαβον οἱ Ρωμαῖοι τὸ ἐθιμον, ἵνα ἐορτάζωσι κατὰ τὴν 25 Σεπτεμβρίου τὴν ἐορτὴν τῆς γεννητείας Ἀφροδίτης, ἥτις ἦτο σύμβολον τῆς δημιουργοῦ δυνάμεως.

Ὁ Σεπτέμβριος εἶνε ὁ φαιδρὸς μῆν τοῦ τρυγητοῦ.

Mensis quo presso spumat vindemia Baccho.

Ἐν ταῖς ἀρχαῖαις παραστάσεσιν ὁ Σεπτέμβριος εἰκονίζεται ὑπὸ μορφῇ ἀνδρός περικεκοσμημένου εἰνάροις καὶ σταφυλαῖς καὶ κρατοῦντος εἰς τὴν χεῖρα ζυγόν πρὸς παράστασιν τοῦ οὐρανοῦ τῆς Τρυτάνης σημείου εἰς ὃ εἰσέρχεται ὁ ἥλιος κατὰ τὴν 25ην τοῦ μηνός τούτου.

(Ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ)

Ὁσκ.

Ο ΔΙΣ ΑΠΑΓΧΟΝΙΣΘΕΙΣ

(Ἐκ τῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου Λουμᾶ).

ΠΙΠΡΟΣ εἶνε χωρίον ὡς πᾶν ἄλλο, ἀλλ' ἄγνωστον εἰς ἐμὲ. Εὐρισκόμεθα ἐν πλήρει δεκάτῳ πέμπτῳ αἰῶνι, ἐν ἔτει 1418, δύο δὲ ἄνδρες, ὁ εἰς πλέον ἡλικιωμένος τοῦ ἐτέρου, πατήρ ὁ μὲν τοῦ δὲ, ἀμφοτέροις χωρικοί, ἠκολούθουν τὴν πρὸς τὸ ρηθὲν χωρίον ἀγούσαν, ἐπιβαίνοντες ἵππων, ἅτινα ἀρκετὰ καλῶς ἐβάδιζον δι' ἱππάρχη ὑπὸ δύο χωρικῶν ἱππευόμενα.

— Ὁ ἀπροφθάσας μὲς; ἔλεγεν ὁ υἱός.

— Ἀκούς ἐκεῖ, δυὼ ὄρασις θέλουμε καὶ μάλις νῆ, πέρσας τὸ μετι-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

— Καὶ θὰ κρεμασθῇ μαζὺ μὲ τὴν πανοπλία ποῦ ἔκλεψε;

— Ναί.

— Δὲν 'μπορῶ νὰ καταλάβω πῶς διάβολοι συλλαμβάνουν τὴν ιδέα νὰ κλέψουν μιὰ πανοπλία;

— Νὰ συλλάβουν μιὰ ιδέα εἶναι εὐκολόν, ἀλλὰ τὸ δύσκολον εἶναι νὰ συλλάβουν...

— Τὴν πανοπλίαν, διακόψας εἶπεν ὁ υἱός, ὅστις ᾔθελε νὰ εἶναι ποιητὴς τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀστείότητος ταύτης. Κί εἶναι τάχα ὥραία αὕτη ἡ πανοπλία;

— Καθὼς λένε, εἶναι ἄλλο νὰ 'δῇς κι' ἄλλο ν' ἀκούσῃς, χρυσόστολισμένη.

— Καὶ τὸν πιάσανε τὸν καιρὸ ποῦ τὴν ἐσοῦφρονε;

— Ναί, γιατί ξέρεις, μιὰ τέτοια πανοπλία δὲν παίρνεται ἔτσι εὐκολὰ χωρὶς κρότον· λὲς καὶ δὲν ᾔθελε ν' ἀφίσῃ τὸν ἀληθινὸ κύριό της.

— Ἀφοῦ ἦταν ἀπὸ σίδηρο.

— Ἀπὸ τὸν κρότον ἐξύπνησαν οἱ ἄνθρωποι τοῦ πύργου καὶ ἐπιάσανε τὸν φίλο, ὃ δὲ ἄρχων τῆς Πιρὸς τὸν κατεδίκασε νὰ κρεμασθῇ φορῶντας τὴν πανοπλίαν.

— Καὶ γιατί αὐτό;

— Διότι ὁ ἄρχων τῆς Πιρὸς δὲν εἶναι μόνο τοῦ πολέμου ἀλλὰ καὶ τετραπέρατος ἄνθρωπος καὶ θέλει ἀπὸ τὴν δικαίαν αὐτὴν καταδίκην καὶ 'ς τοὺς ἄλλους νὰ δώσῃ ἓνα παράδειγμα, καὶ τὸν ἐκπτόν του νὰ ὠφελήσῃ. Δὲν ξέρεις, ὅτι, ὅτι ἀγγίζει ὁ κρεμασμένος γίνεται φυλακτὸ ὠφελήσῃ. Δὲν ξέρεις, ὅτι, ὅτι ἀγγίζει ὁ κρεμασμένος γίνεται φυλακτὸ ὠφελήσῃ. Δὲν ξέρεις, ὅτι, ὅτι ἀγγίζει ὁ κρεμασμένος γίνεται φυλακτὸ ὠφελήσῃ. Δὲν ξέρεις, ὅτι, ὅτι ἀγγίζει ὁ κρεμασμένος γίνεται φυλακτὸ ὠφελήσῃ.

— Μ' αὐτὸ εἶναι ἐξυπνάδα φοβερή.

— Τὸ 'ξέρω!

— Ἀς κάνουμε, λοιπὸν, γρήγορα, γιατί θέλω νὰ τὸν 'δῶ κρεμασμένον τὸν φίλο.

— Ἐχομε καιρό! ἂς μὴ κουράζουμε τὰ ζῶά μας· 'μεῖς δὲν θὰ μείνωμε 'ς τὴν Πιρὸς, 'μεῖς θὰ γυρίσωμε 'ς τὴν Ποτερί.

— Ναί, ἀλλὰ τάλογά μας θὰ ἀναγκυθοῦνε πέντε ἢ ἑξ' ὥρας, ἀφοῦ τὸ βράδυ θὰ γυρίσωμε.

Πατὴρ καὶ υἱός, ἐξηκολοῦν τὸν δρόμον των συνομιλοῦντες, μετὰ ἡμίσειαν δ' ὥραν ἔφθασαν εἰς Πιρὸς.

Ὡς εἶχε προεῖπει ὁ πατὴρ, ἔφθασαν ἐν καιρῷ. Πάντοτε λοιπὸν θὰ ἔχουν τὸ προνόμιον οἱ πατέρες τοῦ ἔχειν δίκαιον.

Ἐπὶ τῆς ἀντικειμένης τῷ πύργῳ μεγάλης πλατείας, ἐν ᾗ καὶ τὸ ἱερόμαχον εἶχε στηθῇ, πλῆθος κόσμου ὑπῆρχε.

Κατὰ τὰς δύο παρὰ τέταρτον, ἡ θύρα τοῦ πύργου ἠνεόχθη καὶ ἐ-

φάνη ὁ κατάδικος, οὗτινος προηγούντο δύο φύλακες τοῦ ἄρχοντος τῆς Πιρὸς καὶ εἶπετο ὁ δῆμιος.

Ὁ κλέπτης φέρον τὴν κλαπείσαν πανοπλίαν, ἐκάθητο ἀναστροφάδην ἐπὶ τῶν ψιλῶν νώτων ὄνου, ἔχων κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν καὶ καταβιδασμένον τὸ προσκοπίον τοῦ κράνους. Αἱ χεῖρές του ἦσαν δεδεμέναι ὀπισθεν.

Ὁ δῆμιος μόνις πρὸ ὀλίγου εἶχεν ἐφαρμόσει τὴν κλίμακά του ἐπὶ τῆς ἀγχόνης, ὃ δ' ἱερεὺς τοῦ ἄρχοντος τῆς Πιρὸς, εἰς ἐπὶ τούτῳ προετοιμασθὲν ἀνάβαθρον ἀνελθὼν, ἀνεγίνωσκε τὴν ἀπόφασιν.

Ὁ κατάδικος δὲν ἐκινεῖτο, ἠθελε τις εἶπῃ, ὅτι προσεποιεῖτο τὸν νεκρὸν πρὶν ἀποθάνῃ.

Τοῦ ἐφώνησε νὰ κατέλθῃ τοῦ ὄνου τοῦ καὶ νὰ παραδοθῇ τῷ δῆμιῳ, πλὴν ἀγρόν ἠγόρασε.

Τότε ὁ δῆμιος λαβὼν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος, τὸν ἀπέσπασε τοῦ ὄνου καὶ τὸν ἀφῆκεν ὄρθιον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἐπέκρανε τὴν ἀνάγνωσιν τῆς παραδίκης.

— Ἐχeis τιποτε νὰ ζητήσῃς; ἠρώτησε τὸν κατάδικον.

— Ἐχω, ἀπεκρίθη ὁ δυστυχής, θλιβερά τῇ φωνῇ.

— Τι;

— Ζητῶ χάριν.

Ὁ ἄρχων τῆς Πιρὸς ἀνέστησε τοὺς ὤμους καὶ διέταξε τὸν δῆμιον νὰ ἀρξῇται τοῦ ἔργου τοῦ.

Ὁ τελευταῖος οὗτος ἠτοιμάσθη ν' ἀνέλθῃ τὴν ἐπὶ τοῦ ἱερώματος, ὅπερ, ἀπαθῶς ἐμελλε ν' ἀπεσπᾶσθαι ψυχὴν ἐκ σώματος, στηριζομένην κλίμακα, καὶ ἐδοκίμασε νὰ ἀναβιβᾷ τὸν κατάδικον πρὸ αὐτοῦ τοῦθ' ὅπερ οὐχὶ εὐκόλῳ.

Δὲν ὀνόματι τις νὰ φαντασθῇ πόσα οἱ εἰς θάνατον καταδικασμένοι προσβάλλουσι δυσκολίας διὰ ν' ἀποθάνωσι.

Ὁ τε δῆμιος καὶ ὁ κατάδικος ἐφαίνοντο φιλοφρονούντες ὁ εἰς πρὸς τὸν ἕτερον. Προσεπάθουν, τοῦτέστι, τίς νὰ μὴ διέλθῃ πρῶτος.

Ὁ δῆμιος διὰ νὰ τὸν ἀναβιβάσῃ ἐπὶ τῆς κλίμακός του, μεταχειρίσθη τὸν αὐτὸν τρόπον ὃν εἶχε μεταχειρισθῇ καὶ διὰ νὰ τὸν καταβιδᾷ τοῦ ὄνου τὸν ἔλαβεν ἀπὸ τῆς ὀσφύος, τὸν ἔθεσεν ἐπὶ τῆς τρίτης βαθμίδος καὶ ἤρχισε νὰ τὸν ὠθῇ κάτωθεν πρὸς τὰ ἄνω.

— Μηράκο! ἐφώνησε τὸ πλῆθος.

Τότε ὁ δῆμιος σύρας ἐπιδεξίως τὸν ἐπὶ τῆς ἄκρας τοῦ σχοινίου βρόχον περὶ τὸν λαιμὸν τοῦ καταδίκου καὶ δούς ἰσχυρὸν ἐπὶ τῆς ῥάχews τοῦ λαιστίμα, τὸν ἔωθεν εἰς τὸ διάστημα, ὅπερ πολὺ πρὸς τὴν αἰωνιότητα ὠμοίαζε.

Κραυγαὶ πολλαὶ ὑπεδέχθησαν τὴν γνωστὴν ταύτην λῦσιν, φρικτίας δὲ καὶ ἐκείνης ἀπορίας. ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Ὅτι δὴποτε ἐγκλημὴ καὶ ἂν διαπράξῃ ἄνθρωπος ἀποθνήσκων, εἶνε πάντοτε, ἐπὶ στιγμὴν, μεγαλείτερος τῶν βλεπόντων αὐτῶν θνήσκων-
τα.

Ὁ ἀπαγχονισθεὶς ἐταλαντεύθη ἐπὶ δύο ἢ τρία λεπτά εἰς τὴν ἄ-
κραν τοῦ σχοινίου του, ὡς ἦτο δικαίωμα του, ἔσπαρε, συνεστράφη, κα-
τόπιν ἔμεινεν ἀκίνητος καὶ τεταμένος.

Τὴν ἐπαύριον, ἅμα τῇ πρωτῇ, δύο φύλακες ἐξήλθον τοῦ πύργου τῆς
Πιρὸς διὰ νὰ καθαρίσουν τὸ πτώμα τοῦ ἀπαγχονισθέντος ἀφ' οὗ ἐμελ-
λον νὰ λάβωσι τὴν πανοπλίαν τοῦ ἄρχοντος τῶν πλὴν, ἄλλο περιέμε-
νιν νὰ εὕρωσι καὶ ἄλλο εὖρον, ὃ ἐστὶν ἀγχόνη τε καὶ σχοινίον ἦσαν
μὲν ἐκεῖ ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὁ ἀπαγχονισθεὶς.

Οἱ δύο φύλακες ἐτρίψαν τοὺς ὀφθαλμούς των, νομίζοντας ὅτι ὠνεϊρέυ-
οντο, ἀλλ' οὕτως εἶχε τὸ πρᾶγμα· ὁ ἀπαγχονισθεὶς· εἰλεπε φυσικῶς δὲ
καὶ ἡ πανοπλία.

Καὶ ὅπερ παραδοξώτερον, τὸ σχοινίον ἦτο ἄκοπεν ἀκριβῶς ὡς ἦτο πρὶν ἢ
δεχθῇ τὸν κατάδικον.

Οἱ δύο φύλακες ἀνήγγειλαν τὸ γεγονός εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς
Πιρὸς.

Οὗτος ὑπεσχέθη ἀνταμοιβὴν δέκα χρυσῶν σκούδων εἰς τὸν παραδό-
σοντα τὸν ἐνοχον, ἐνδεδυμένον ὡς ἦτο ἐν καιρῷ τοῦ θανάτου
του.

Ἠρεύνησαν τὰς οἰκίας, ἀλλ' οὐδὲν εὗρον. Ὁ ἄρχων τῆς Πιρὸς ἐμελλε
νὰ πᾶρῃ τὴν ἀπόφασιν, κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον, ὅτι ἐχάθη
ἡ πανοπλία σὺν τῷ ἀπαγχονισθέντι, ὅτε πρωτὴν τινὰ ἐγερεῖς ἤκουσε-
θόρυβον ἐπὶ τῆς πλατείας ἐν ἣ ἐλαβε χώραν ὁ ἀπαγχονισμὸς.

Ἡτοιμάζετο νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τῶν διατρεχόντων, ὅτε ὁ ἐφημέριος
τοῦ χωρίου εἰσῆλθεν ἐν τῷ δωματίῳ του.

— Ξεύρετε, ἄρχον, τί συμβαίνει; — Ὅχι. — Θαῦμα! — Ἀλήθεια; — Ὁ
ἀπαγχονισθεὶς... — Αἶ; — Εἶναι εἰς τὴν θέσιν του. — Ποῦ; — Εἰς τὴν ἀγ-
χόνην. — Κρεμασμένος; — Μάλιστα ἄρχον. — Μὲ τὴν πανοπλίαν του; — Μὲ
τὴν πανοπλίαν του. — Σωστὰ, ἀφοῦ ἀνήκει εἰς ἐμὲ. Καὶ εἶναι νεκρός; —
Ἐντελῶς. Μόνον... — Τί; — Εἶχε σπηρούνην ὅταν τὸν ἐκρέμασαν; —
Ὅχι. — Ἀ! μὲ, τώρα ἔχει, καὶ ἀντὶ νὰ φορῇ τὴν περικεφαλαίαν του,
τὴν ἄφισε κάτω εἰς τὸν σκύλον τῆς κρεμίδας καὶ ἐκρεμάσθη ξεπερ-
κεφαλιώτος! — Πᾶμε νὰ ἰδοῦμε. πᾶμε γλήγορα.

Ὁ ἄρχων τῆς Πιρὸς ἐδράμεν εἰς τὴν μεστὴν περιέργον πλατεῖαν.
Ὁ λαμὸς τοῦ ἀπαγχονισθέντος εἶχε περᾶσθαι ἐν τῷ βρόχῳ, τὸ δὲ
σῶμα ἦτο ἀκριβῶς εἰς τὴν ἄκραν τοῦ λαμποῦ καὶ ἡ πανοπλία ἐπὶ
τοῦ σώματος. Τὸ ἐξέλαβον ὡς θαῦμα.

Καθῆρσαν τὸ σῶμα καὶ τὸ ἐγύμνωσαν κατόπιν τὸ ἐκρέμασαν ἐκ νέ-
ου, οἱ δὲ κόρυκες ἤρξαντο τοῦ ἔργου τῶν τῶσον καλῶς ὥστε μετὰ πᾶ.

φέλευσιν δύο ἡμερῶν, ἦτο κατακρεουργημένον· μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας ἐφαί-
νετο ὡς ράκος, μετὰ δέκα καὶ πέντε τίποτε.

Ἀλλὰ τί εἶχε κάμει ὁ ἀπαγχονισθεὶς αὐτὸς κατὰ τὴν μηνιαίαν ἀ-
πουσίαν του; Πῶς γίνεται ἐνῶ ἐκρεμάσθη νὰ σωθῇ, καὶ ἐνῶ ἐσώθη
νὰ κρεμασθῇ ἐκ νέου; Ἐπὶ τούτοις, διηγούνται, ὅτι οἱ δύο χωρικοὶ
μας ἐπανερχόμενοι τὸ ἑσπέρας εἰς τὰ ἴδια καὶ διερχόμενοι παρὰ τὴν
ἀγχόνην, ἤκουσαν στεναγμούς, ρόγγους καὶ εἰδός τι παρακλήσεως· ὅτι
εὐλαβῶς ἐσταυροκοπήθησαν καὶ ἠρώτων τί τρέχει· ὅτι δὲν τοῖς ἀπε-
κρίθησαν, ἀλλ' οἱ στεναγμοὶ ἐξηκολούθησαν· ὅτι τοῖς ἐφάνη, ὅτι προ-
ήρχοντο ἐκ τοῦ πτώματος ὅπερ ἦτο ἄνωθεν τῶν κεφαλῶν των, ὅτι ἔ-
λαβον τὴν κλίμακα ἣν ὁ δῆμιος εἶχεν ἀφήσει παρὰ τὴν ἀγχόνην,
τὴν ἐστήριξαν ἐπὶ τοῦ κορμοῦ αὐτῆς, καὶ ὅτι τέλος ὁ υἱὸς ἀνελθὼν
μέχρι τοῦ καταδίκου τὸν ἠρώτησε:

— Σὺ εἶσαι τοῦ φωνάζεις;

Ὁ κατάδικος συναθροίσας ἀπάσας τὰς δυνάμεις του τῷ ἀπεκρίθη — Ναί.

— Ζῆς λοιπὸν ἀκόμη; — Ναί. — Μετανοεῖς γὰρ τὸ ἐγκλημὰ σου;

— Ναί. — Τότε θὰ σὲ ξεκρεμάσω καὶ ἐπειδὴ τὸ Εὐαγγέλιον λέγει νὰ
βοηθοῦμε τοὺς πάσχοντας, καὶ σὺ πάσχεις, θὰ σὲ βοηθήσω καὶ θὰ
σὲ κάμω νὰ ζήσης διὰ νὰ σὲ φέρω ἔς τὸ καλόν. Ὁ Θεὸς προ-
τιμᾷ μὴ ψυχὴν ποῦ μεταμελεῖται παρὰ σῶμα ποῦ ἐξιλίσκεται.

Ὁ πατήρ καὶ ὁ υἱὸς τότε, καθήρσαν τὸν θνήσκοντα καὶ ἠννόησαν
τίνας ἐνεκεν ἔζη ἀκόμη. Τὸ σχοινίον, ἀντὶ νὰ σφίγῃ τὸν λαμὸν τοῦ κλέ-
πτου, ἐσφιγγε τὴν ἀρχὴν τῆς περικεφαλαίας, ὥστε ὁ κατάδικος ἐκρέματο
μὲν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἐστραγγαλισμένος· στηριζόμενος δὲ διὰ τῆς κεφα-
λῆς του ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς περικεφαλαίας, κατάρθωσε νὰ ἀναπνέῃ
καὶ νὰ ζῇ μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν οἱ δύο μας σύντροφοι εἶχον
διέλθει.

Οὗτοι τὸν καθήρσαν καὶ τὸν μετέφεραν παρ' αὐτοῖς, ὅπου τὸν ἐνε-
πιστεύθησαν εἰς τὰς φροντίδας τῆς μητρὸς καὶ τῆς νεάνιδος θυγα-
τρὸς τῆς.

Ἀλλ' ὁ λύκος κι' ἂν ἐγέραςε κι' ἄλλαξε τὸ μαλλί του, οὐδὲ τὴ γνώ-
μη του ἄλλαξε οὐδὲ τὴν κεφαλὴν του.

Ὁ ἄπαξ κλέψας, θὰ κλέψῃ ἐκ νέου.

Δύο πράγματα ὑπῆρχον διὰ κλοπὴν παρὰ τῷ χωρικῷ. Ὁ ἵππος τοῦ
καὶ ἡ θυγάτηρ του, ξανθὴ δεκαεξαέτις κόρη.

Ὁ πρῶτον ἀπαγχονισθεὶς ἀπεφάνισε νὰ κλέψῃ ἀμφοτέρω, καθάτι τοῦ
μὲν ἵππου εἶχε ἀνάγκην, τῆς δὲ κόρης ἠράσθη.

Ἐσπείραν τινὰ λοιπὸν, ἐπέσας τὸν ἵππον, ἔβαλε πτερνιστήρας διὰ νὰ
τὸν κάμῃ νὰ περιπατῇ ταχύτερον, καὶ ἤλθε νὰ λάβῃ τὴν νεάνίδα

κοιμημένην

Ἀλλ' ἡ νεάνις ἐξύπνησε καὶ ἐφώναξε.

Ὁ υἱὸς καὶ ὁ πατὴρ ἔδραμον. Ὁ κλέπτης ἠθέλησε νὰ φύγῃ, ἀλλ' ἦτο πολὺ ἀργά. Ἡ νεῆνις ἐδιηγέθη τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἀπαγχονισθέντος, ὁ δὲ πατὴρ καὶ υἱὸς ἐλέπνυντες, ὅτι ἀδύνατόν ἦτο νὰ μεταμῆλθῃ τοιοῦτος ἄνθρωπος, ἀπεφάσισάν νὰ τὸν τιμωρήσωσι, καλλίτερόν δ' ἡμῶς τοῦ ἄρχοντος τοῦ Πιρὸς.

Προσέδεσαν τὸν κλέπτην εἰς τὸν ἵππον, ὃν αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶχεν ἐπισάξει, τὸν ἔφεραν ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς Πιρὸς καὶ τὸν ἐκρέμασαν εἰς τὸ αὐτὸ μέρος ὅπου εἶχε κρέμασθῇ, ἀλλ' ἀφοῦ πρῶτον ἀφῆκαν χαμαὶ τὴν περικεφαλαίαν του, διὰ νὰ ἦνε βέβαιος, ὅτι δὲν θὰ τὴν γλῦτῶνε πλέον· κατόπιν ἡσύχως ἐπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν ἔρχοντα τῆς Πιρὸς, ἔχων βέβαιον φυλακτὸν, ἀνεχώρησε μετὰ χαρᾶς εἰς τὸν πόλεμον, ὅπου ἐφανεύθη πρῶτός.

I. N. A.

ΔΥΟ ΣΥΝΟΔΙΑΙΣ

(ἡ ἰδέα παρμένη κάπουθι)

Δυὸ συνοδίαίς 'ς τὴν ἐκκλησιὰν ἐξάφνα συναντιῶνται,
'Ἡ μιά νὰ θάψῃ ἔρχεται κι' ἡ ἄλλη νὰ βαπτίσῃ,
Δυὸ βρέφη ἀγγελολοκάμωτα ὅπου γλυκόχοιμῶνται
Σὰν ἓνα στήθος καὶ τὰ δυὸ νὰ τᾶχα ἀποχοιμήσει.

Τρελλὴ ἀπὸ τὸν πόνο τῆς καὶ τὴν ἀπελπίσιν τῆς
'Ἡ μάνα τοῦ νεκροῦ παιδιοῦ θρηνολογεῖ καὶ κλαίει.
'Ἡ ἄλλη κρατεῖ τὸ ζωντανὸ μὲς τῇ θερμῇ ἀγκάλῃ τῆς
Καὶ χίλια δυὸ γλυκόλογα φιλῶντάς τὸ τοῦ λέει.

Βαπτίζουν, ἐντάφιαζοῦνε καὶ σδύνουν ταῖς λαμπάδαίς
Παίρνουν τὸ δρόμο ἢ συνοδίαίς κι' ἡ ἐκκλησιὰ ἀδειάζει.
Μονάχα μιά κρυφὴ ματιὰ ἀλλάζουν ἢ μανάδες
Κι' ἀπὸ τὰ μάτια τοὺς θερμὸ ἐν ἁγίῳ δάκρυ στᾶζει.

Τὸνα εἶνε δάκρυ ποῦ ὁ σκληρὸς ὁ θάνατος μᾶς δίνει
'Ὅταν βαθυὰ κατὰκάρδα στὰ στήθη μᾶς πληγῶνῃ.
Τ' ἄλλο εἶνε δάκρυ εὐσπλαγχνίας ποῦ κάθε μάνα χύνει
'Σ τὴ μάνα ποῦ ἡ ταφόπετρα τὸ τέκνο τῆς πλακώνει.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΗΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΥΟ ΣΚΟΡΠΙΟΙ

Ἐξαπλωμένος, ποῦ ἤμευνα 'ς τὸ στρῶμα,
'Σ τοῦ ὕπνου μέσα τῇ χρυσοῇ ἀγκαλίᾳ,
'Ενας σκορπιὸς μ' ἐκέντησε 'ς τὸ στόμα,
Ποῦ αἰσθάνθηκα τὸν πόνο 'ς τὴν καρδίᾳ.

Μοῦ ἔσταξε φαρμάκι τὸ ζωῶφι,
'Ολόπικρο φαρμάκι βλαβερό,
Κι' ἄρχισ' εὐθὺς τὸ χεῖλο νὰ μοῦ στύφῃ
Σιγὰ ἓνα χέρι ἄσπρο, τρυφερό.

Ἦλθε κι' ἡ αὐγὴ. 'Σ τὸ δρόμο μὲ σιμόνετ
Σκορπιὸς ἀπὸ τῇ δίποδῃ γενηά.
Τὸ βρωμερὸ τὸ χεῖλο του πιθώνει
'Σ τοῦ ζωῶφιου τοῦ πρώτου τὴν κεντιᾶ.

Ἐγλύκανεν ὁ πόνος 'ς τὸ φιλί του!
Δύναμιν εἶχε θαυματουργικὴ.
'Σ τὸν Χάνεμανν τιμὴ καί 'ς τὴ Σχολή του.—
Πιστεύω 'ς τὴν Ὀμοιόπαθητικὴ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΡΤΙΝΟΚΗΣ.

ΓΝΩΜΙΚΑ

Ὅταν, φίλε μου, περιβόλλων διὰ τῶν βραχιόνων σου ὠραίων τινὰ γυναῖκα
ψιθυρίζεις ἐν τῇ ἐξάψει σου ὄρκους αἰωνίας πίστεως καὶ αἰσθάνησαι ὅτ' εἶσαι
κύριος τοῦ ἀπείρου, ἐκλεξόν τότε τὴν ἑταῖραν καὶ οὕτω δὲν ἔχεις φόβον νὰ
δεσμευθῇς! Μεταχειρίζου τὸν ἔρωτα, ὡς ὁ ἐγκρατὴς τὸν οἶνον, μὴ μεθύσῃς.
Μένοίς ἐπ' αὐτοῦ· ἀγάπα τὴν ἐρωμένην σου, ἂν ἦνε εἰλικρινὴς καὶ
πιστὴ, ἂν δὲ δὲν εἶνε τοιαύτη, ἀλλ' εἶνε νιά καὶ ὠραία, ἀγάπα
τὴν διὰ τὴν νεότητά καὶ τὴν καλλονὴν τῆς· ἂν οὐδὲν τούτων, ἀλλ'
ἢ ἀπλῶς σὲ ἀγαπᾷ, ἀγάπα τὴν καὶ πάλιν, διότι δὲν δύναται τις
ν' ἀγαπᾷ αἰωνίως. Μὴ θέλῃς ν' αὐτοκτονήσῃς, διότι ἔχεις ἀντεραστὴν·
λέγε δὲ σὺ εἶσαι ὁ ἀντεραστὴς τοῦ ἄλλου καὶ οὕτω ἱκανοποιεῖσαι·
ἐπίστη μὴ ἀπαιτῇς ν' ἀγαπᾷ ἡ ἐρωμένη σου σὲ καὶ μόνον, διότι καὶ
σύ αὐτὸς, ὡς πᾶς ἄνθρωπος, ὑπόκεισαι εἰς ἀστασίαν.

'Αλφ. Δε-Μυσσέ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἡ χολέρα ἐξακολουθεῖ μαστίζουσα τὸ πλεῖστον τῆς Εὐρώπης μέρος. Πανταχοῦ αὐστηρὰ λαμβάνονται μέτρα.

— Ἀπέθανον ὁ μητροπολίτης Πιερουπόλεως Ἰσιδωρος εἰς ἡλικίαν 95 ἐτῶν καὶ ὁ Ναμὸκ πασᾶς στρατηγὸς εἰς ἡλικίαν 110 ἐτῶν.

— Ἡ βουλὴ θέλει συγκληθῇ μετὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ βασιλέως ἐξ Εὐρώπης.

— Ἐκ τῆς τελευταίως γενομένης στατιστικῆς τοῦ τύπου προκύπτει ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐκδιδομένων ἡμερησίων καὶ περιοδικῶν ἀνέρχεται εἰς 131 ἥτοι ἕκαστον φύλλον ἀναλογεῖ εἰς τὸν πληθυσμὸν 16,695 ἀνθρώπων.

— Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐτελέσθη ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἀγ. Ἀθανασίου εἰς Κήπους ἑορτὴ ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἀνασυστάσεως τῆς Συντεχνίας τῶν ἐμπορορραπτοεργατῶν.

— Αὐθμερὸν ἀφίκετο ἐξ Ἀθηνῶν ὁ βουλευτὴς κ. Δ. Στεφάνου.

— Τραγικώτατος φόνος συνέβη κατ' αὐτὰς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει τῆς δεκαεξαετοῦς νεάνιδος Μαρίας Τσιριγώτη. Λίγεται ὅτι μυστήριον ὑποκρύπτεται.

— Ἡρξάτο ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος ἡ ἐπίστρωσις τῆς πλατείας Ἀμμου.

— Κατὰ τὰς τελευταίας δημοδιδασκαλικὰς μεταβολὰς μετετέθη ἐκ Πηγαδακίων εἰς τὸ ἐνταῦθα β'. δημοτ. σχολεῖον εἰς τῶν ἱκανωτέρων καὶ μᾶλλον εὐπαιδεύτων παρ' ἡμῖν δημοδιδασκάλων ὁ Ἀνδρέας Σ. Καλογερόπουλος.

— Διωρίσθησαν αἱ ἱκανώταται δημοδιδασκάλισσαι Μαρία Π. Παππαδάτου εἰς τὸ β'. δημ. Σχολ. Ζακύνθου, Μ. Μαλλιᾶ καὶ Κ. Φιλιπποπούλου.

— Αἱ ἐξετάσεις τῶν μετεξετασίμων μαθητῶν τοῦ γυμνασίου ἐληξαν τὴν 11ην τρέχοντος μηνός.

— Τῇ δραστηρίῳ ἐνεργείᾳ τῶν παρ' ἡμῖν διαφόρων ἀρχῶν συνελήφθη προχθὲς φυγὸδικος, πρὸ πολλοῦ καταζητούμενος.

— Οἱ σεισμοὶ εὐτυχῶς ἐμετριάσθησαν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ νήσῳ.

ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐν Ζακύνθῳ Τρίμηνος δραχ. 1.50 — Ἐξάμ. 3 — Ἐτησίᾳ 5

Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις » 2 — » 4 — » 7

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ » 3 — » 5 — » 8

Πᾶσα αἴτησις ἀπευθύνεται

Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῶν «Μουσῶν» εἰς Ζάκυνθον
Φύλλα προηγούμενα τῶν «Μουσῶν» πωλοῦνται ἐν τῷ καταστήματι Γεωργίου Ζώη ἀπέναντι τοῦ ἱεροῦ ναοῦ.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΕΟΥΡΙΟΥ

ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
 Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
 ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΕΟΥΡΙΟΥ
 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ